

DONORKINDEREN speuren zélf hun biologische

An Peeters

'JA, IK BEN Toch blijf ik altijd het

An Peeters was 24 toen ze vernam dat zij een donorkind is. De man die haar grootbracht, is dus niet haar biologische vader. Maar wie is dat dan wél? Die vraag domineert sindsdien haar leven. Daarom richtte An met vijf lotgenoten de Stichting Donor Detectives op. Al krijgt hun initiatief ook tegenwind...

Donordetectives zijn geen mannen die met een verrekijker op de loer liggen, verzekert An Peeters ons. Wel gaan ze op zoek naar biologische verwanten van donorkinderen, zoals zichzelf. Inmiddels is An negenentwintig en moeder van twee dochters, die mee aan de grondslag liggen van haar bijzondere verhaal.

'In de familie van mijn man komt een genetische bloedziekte voor', vertelt ze. 'Mocht ik ook drager zijn, dan zouden we onze kinderen zonder dat we het wisten erfelijk kunnen belasten. Dus sprak ik onze huisarts erover aan. Bleek dat haar iets van 't hart moest: ik ben een donorkind.'

Dus niet jouw ouders, maar de huisarts vertelde dat nieuws.

Met medeweten van mijn moeder. Ze had de arts gevraagd om me in te lichten en wachtte mij buiten op. Gehuild dat ik toen heb, enorm. Horen dat je papa niet je échte vader is, ik kan je verzekeren dat de grond onder je voeten wegzakt.

Dat nieuws kwam dus compleet uit de lucht gevallen.

Ja en nee. Want ik had altijd al het gevoel dat er iets niet klopte. Ik heb bijvoorbeeld nooit een hechte band gehad met mijn papa. Pas toen bleek dat ik een donorkind ben, vielen die puzzelstukjes in elkaar. Maar het bleef erg confronterend.

Hield jouw vader dan onbewust wat afstand?

vader op

GEWENST. plan B-kind'

Ik kan dat moeilijk inschatten. Er wordt namelijk niet veel over gesproken bij ons thuis. Nu begint het stilaan te beteren, maar om een voorbeeld te geven: mijn vader weet nog maar sinds juni vorig jaar dat ik 'hun geheim' ken.

Dus na dat gesprek bij de huisarts had jij 't hier wel met jouw moeder over, maar niet met je vader?

Ja... Dat werd mij ook aangeraden door de huisarts. Omdat het destijds voor m'n ouders geen makkelijke beslissing en situatie was. De onvruchtbaarheid van m'n vader, je weet wel. Met m'n moeder heb ik er trouwens ook maar één keer over gesproken. Toen, die dag dat de

dokter 't mij vertelde.

Met welk gevoel ging je toen naar je moeder?

'Ben je boos?' was de eerste vraag die ze stelde. Ze huilde. De huisarts had er in ons gesprek ook erg op gehamerd dat ik hen dankbaar mocht zijn dat ik besta. Die 'dankbaarheid', da's iets waar ik nu heel anders tegenover sta. Ik vind niet dat een donorkind zomaar 'merci' moet zeggen. Daarnaast hebben we écht wel het recht om te weten waar we vandaan komen.

Vind je het egoïstisch van hen? Of zeg je: 'Ik begrijp dat ze voor een donor gingen, maar ze hadden 't mij moeten zeggen.' Mijn ouders hadden 't mij eerder

➤ **'Er wordt thuis niet veel over dat donor-verhaal gesproken. Mijn vader weet pas sinds vorig jaar dat ik zijn 'geheim' ken'**

An als kind. Toen al worstelde ze met zichzelf, zonder te weten waarom precies.

moeten vertellen, dat sowieso. Maar vanuit de fertilitetskliniek werd hen dat afgeraden, die hou ik dus mee verantwoordelijk. Ze mochten het zelfs niet vertellen aan mijn grootouders. Ook mijn tantes en nonkels wisten niet dat ik een donorkind ben. Dat moet voor mijn ouders toch eenzaam geweest zijn, denk ik dan. Zelf ben ik vooral teleurgesteld door die geheimdoenerij. Temeer omdat ik er in mijn puberteit zo mee worstelde.

Hoezo?

Telkens als ik in de spiegel keek - en nu nog eigenlijk - herken ik mijzelf niet. Ik had het gevoel dat ik ergens een puzzelstukje miste. Ook al wist ik toen nog niet dat ik een donorkind was. En da's iets wat veel lotgenoten hebben.

Jouw biologische vader is dus erg

DE EXPERT

'HEIKEL PUNT'

Prof. dr. Petra De Sutter van de Fertilitetskliniek in het UZ Gent

staat niet negatief tegenover het opheffen van de anonieme donatie. 'Maar dan spreek ik niet in naam van alle Vlaamse fertilitetsklinieken', zegt ze er meteen bij. 'Want het blijft een heikel punt waar ziekenhuizen en politici nog niet op één lijn zitten.' Een verandering is dus niet voor morgen. CD&V en N-VA zijn pro de afschaffing, Open Vld en Groen zouden de anonieme donatie echter willen behouden, náást bekende donatie. En dat is ook hoe Petra het ziet.

'Wie nu sperma wil doneren, móet dat anoniem doen', zegt ze. 'Ook al hoeft dat niet voor hem. En daar moeten we van afstappen. Ik ben ervan overtuigd dat, als we mannen de keuze geven, die anonieme donatie als vanzelf zal afnemen. Of zo ook het aantal donoren zal dalen? Mogelijk. Maar dát mag geen argument zijn om dit niet te doen. Ik ga ook niet akkoord met de uitspraak dat 'het recht van het kind' altijd primeert. In een fertilitetsverhaal hebben alle partijen immers hun rechten. Ik begrijp best dat An het moeilijk heeft, maar da's omdat er vroeger niet over donatie werd gesproken. Terwijl we nu weten dat kinderen er meestal geen probleem mee hebben als je hen eerlijk en liefst op jonge leeftijd inlicht.'

DONORKINDEREN

→ **belangrijk voor jouw identiteit, zeg je. Maar is het niet vooral je opvoeding die bepaalt wie je bent?**

Opvoeding is erg belangrijk, maar het bepaalt niet alles. Wanneer ik in de spiegel kijk, zie ik een blinde vlek. Da's heel moeilijk om uit te leggen aan iemand die dat gevoel niet kent, maar 't lijkt alsof een vreemde mij aanstaart. En dat gevoel neem je niet weg met een goede opvoeding.

Vind je dat jouw donorkind met je mee had moeten opvoeden?

Dat zeg ik niet. Maar ik wil wel de mogelijkheid hebben te weten wie hij is. In Nederland kan dat, toch voor kinderen geboren na 2004. Zij kunnen vanaf hun twaalfde info opvragen en vanaf hun zestiende kunnen ze zelfs contact aanvragen. Dat had mij in m'n puberteit enorm kunnen helpen.

➤ **'Telkens als ik in de spiegel keek, had ik het gevoel dat er ergens een puzzelstukje miste'**

Wat zou jij precies willen weten van jouw donor?

Allereerst wil ik hem zien. In 't echt, of op foto. Ik zou willen weten waarom hij doneerde, wat hij doet, wat zijn hobby's zijn. De basisdingen eigenlijk. Ik zeg het: ik ben niet op zoek naar een vader, die heb ik al. Ik wil gewoon antwoorden.

Met vijf lotgenoten richtte jij de Stichting Donor Detectives op.

Denk nu niet dat wij in struiken liggen of plots aan iemand z'n deur staan. Want zo worden we weleens afgeschilderd.

En wat als jouw biologische vader na dat contact aangeeft dat hij je niet in z'n leven wil?

Dan is dat oké voor mij. Maar dan heb ik hem op z'n minst al eens gezien, hé.

'Ik heb al een vader', zei je net. Dus de band is toch nog oké tussen jullie.

'Ik ben niet op zoek naar een vader', zegt An. 'Ik wil gewoon antwoorden.'

Ja, die is zelfs beter geworden omdat ik het nu meer begrijp. Al is die anders dan m'n band met mijn moeder. (denkt na) Door met mijn moeder een beroep te doen op een spermadonor, heeft hij ervoor gekozen om mijn vader te zijn. En toch

heb ik 't gevoel dat hij dat niet durfde te zijn. Alsof hij zich geremd voelde.

Je zou ook kunnen zeggen: jouw ouders zijn door zo'n medische malle molen moeten gaan om jou te krijgen, dan zal je wel érg gewenst zijn.

Dat argument hoor ik vaak, maar sorry: daar ben ik het niet mee eens. Draai of keer het hoe je wilt: ik ben een plan B-kind. Want in de eerste plaats wilden mijn ouders een kind van hen beiden. Mijn wens om mijn biologische vader te leren kennen is eigenlijk vergelijkbaar met de kinderwens van ouders. Dat zijn héél intense verlangens en die veeg je niet zomaar van de baan. Ook al groeide je in een warm nest op.

In welke mate beheerst dit nu jouw leven?

Ik ben hier dagelijks mee be-

zig, 't is zwaar. Maar sinds een jaar heb ik contact met lotgenoten, dat doet enorm deugd. Ik wens dat elk donorkind toe.

En nu heb je jullie project. Hoe gaan jullie precies te werk?

Dat verloopt via een Amerikaanse DNA-databank. Je kan je DNA opsturen, zij geven dan de matches door. Dus 't is gewoon een kwestie van wachten tot je een match hebt dicht genoeg bij jou, om dan aan die stamboom te beginnen. Eén iemand van onze stichting vond zo al haar biologische vader.

Maar er komt dus nog veel geluk bij kijken.

Hoe meer mensen zich aanmelden in die databank, hoe groter de kans op een match. De laatste twee weken werden er zo'n honderd aanvragen ingediend in België en Nederland samen, dus het gaat de goede kant uit. Meer nog: ik kreeg zelfs bericht van een Belgische donor die zo geraakt was door ons verhaal, dat hij wilde meewerken en óók z'n DNA wilde opsturen. Zo hebben we er inmiddels een vijftiental.

Tegenstanders stellen dat er zo straks geen donoren meer zullen zijn.

Dat lijkt me erg onwaarschijnlijk. Mannen zullen juist bewuster doneren. Je merkt ook dat er nu meer begrip is, wanneer wij op zoek gaan naar

DE POLITIEK

'KWESTIE VAN TIJD'

Waar Petra De Sutter de donor liefst de keuze wil laten, is **Valerie Van Peel (N-VA)** resoluter. 'Een man die sperma doneert, moet dat maar in zijn naam doen. Uiteindelijk heeft hij al de keuze, namelijk wél of niet doneren. Want anonieme donatie, da's écht niet menselijk voor die kinderen. Donorkinderen zijn de enige groep in ons land die bij wet geen recht heeft om zijn afkomst te kennen. Terwijl we sinds vorige week dat recht wél voor adoptiekinderen erkennen. Daarom: het is slechts een kwestie van tijd.'

onze wortels. Sommige donoren melden zich spontaan. En: de rechten van het kind om zijn biologische ouders te kennen, moeten sowieso vooropstaan. In Nederland, Engeland, Zweden, Duitsland en Australië werd de anonimiteit al opgeheven. Nu bij ons nog. En moet je een beroep doen op donorzaad, dan vraag ik je toch om twee keer na te denken en ook rekening te houden met wat je kind er later van zal vinden. In 't belang van het kind.

KATHLEEN VERVOORT

● **Info:** www.donordetectives.be en www.angaatopzoek.be.

● **Volgende week:** het verhaal van spermadonor Ludwig.